ראשון לציון ||| ת.ז.

שנת הקמה: 1882

מספר תושבים: 253,000

שיעור אבטלה: 4.8%

שכר ממוצע לשכיר: 9,624 שקל

שיעור מקבלי תעודת בגרות: 68.1%

תשלום ארנונה ממוצע: 55'50 שקל למ"ר

מה קרה לנדל"ן: ב־5 השנים האחרונות מחירי הדירות עלו ב־52%

המתמודדים

■ דב צור

ראש העירייה מ־2008. רואה חשבון בן 58, אב ל־3. החל את דרכו בפוליטיקה המקומית לפני 20 שנה, מתוכן 15 שנה כאופוזיציונר לראש העיר המיתולוגי מאיר ניצן.

■ חמי דורון

ח"כ לשעבר, עורך דין מרצה למשפט עסקי. נשוי + 2, כיהן כחבר מועצת העיר ראשון־לציון וכיו"ר הוועדה הממונה בטייבה.

■ ליאל אבן זוהר

עורכת דין, נשואה ואם ל־4. יו"ר האופוזיציה במועצת עיריית ראשון־לציון. פעילה בנושאי חינוך וסביבה בעיר.

■ אסף דעבול

חבר מועצת העיר. בן 56, נשוי + 3. בעבר שימש כסגן ראש העיר ומחזיק תיק הרווחה.

שעה וחצי בפקק לתל־אביב

עשרות קניונים ומתחמי בילוי כמו סינמה סיטי ויס פלאנט הופכים את ראשון לציון למוקד משיכה לתושבי גוש דן – אבל היא עדיין נחשבת לעיר שינה, שרוב תושביה יוצאים מדי בוקר לעבודה בתל־אביב ● העירייה מנסה להתנער מהתדמית על ידי קידום בנייה בתחום התעסוקה והמסחר – והתוצאה היא מחסור בדירות

ראשון לציון. מחכים לתייר הראשון

מאת **מאיר תורג'מן**

לטרות התפתחותה המואצת של ראשון־לציון, היא עדיין נחשבת בעיר שינה של המטרופולין בתל־אביב. 60% מתושבי העיר העובדים עושים מדי יום את דרכם אל גוש דן. "כל בוקר אני יוצא אל הכיוון, כשעה ותצי בפקק מדהים! מראשון עד לעבודה בתל־אביב. גם בחזור יש פקקים, אבל קצת פחות", מספרת יעל, תושבת ראשל"צ, העובדת בחברת הבנייה מליבו בתל־אביב.

ועדיון היא לא משתמשת בתחבורה ציבורית? "את בריחה טובה", היא משיבה. "בשפתהו לפני כשנה את תחנת 'ראשונים' במערב העיר, חשבתי שזה יקל עלי, אבל אז גיליתי שאני צריכה להגיע לתחנת הרכבת, לנסוע לתל־אביב, ללכת ברגל לתחנת האוטובוס, לנסות לתפוס אוטובוס שלא תמיד מגיע בזמן, ואז לרדת ליד העבודה ומשם עוד 10 דקות הליכה עד למשרד. שוב, אני מוצאת את עצמי מתרוצצת שעה וחצי בין רכבת לאוטובוס. ואם בדרך חוזרה יש איזור של האוטובוס ואני מפוספסת את הרכבת, אני לא מספיקה להוציא את הילד מבית הספר".

זו הסיבה שבעיריית ראשון־לציון רואים בהקמת מרכזי התעסוקה מסחר ושירותים את אחת הבעיות הדחופות שיש לטפל בהן כדי להפוך לעיר שלא רק ישנים בה אלא גם עובדים וחיים בה. "אחת המשימות שלי היא פיתוח מתחמי עסקים ותעשיית הייטק", אומר ראש העירייה רב צוה. "60% מכוח העבודה יוצא לעבוד מחוץ לעיר. הדבר גורם לפגיעה באיכות החיים של התושבים מפני שהם מבלים זמן רב בכבישים, וזה פוגע בכלכלת העיר. עיקר העסקים בעיר הם בתחום המסחר ואנשים נותנים מענה לתושבי העיר. אנחנו רוצים למשוך לכאן חברות הייטק ופיננסים".

"הארנונה גבוהה מדי"

על פי נתוני חברת המידע העסקי BDI, רא־שון־לציון מדורגת בראש הטבלה מבחינת יציבות פיננסית של הערים הגדולות בישראל. הדירוג המרציר־אקונומי של תושביה עומד על 7 (מתוך 10) ושיעור גביית המסים עומד על 88%.

רבים מהתושבים הם זוגות צעירים ובדרך כלל שני בני הזוג עובדים. התלתנה הנפוצה ביותר היא על תשלומי הארנונה הגבוהים יחסית ועל כך שהחוגים, הצהרונים והחיינוכות יקרים. "לטרות הארנונה הג־בוהה אני צריכה להוציא הרבה כסף על חוגים וצה־רונים, וכשמדובר בשלושה ילדים זה מאת שקלים בשבוע", אומרת מיטל קורן, אם לשלושה.

ראש העירייה אומר בתגובה כי הוא מבקש להוריל את הארנונה ואת מחירי הדמים, אולם משר־די הממשלה לא מתירים לו. לדבריו, בשלוש השנים האחרונות הועלתה הארנונה ב־6%.

העיר משקיעה מיליונים רבים בספורט ייצגני וע־מי. ענף הכדוריד הוא המפותח ביותר, ובכל שנה מתחלקים הגביעים והאליפויות בין "מכבי" ל"הפועל" המקומיות. גם הכדורסל לא מקופח והקבוצה הע־רונית משחקת בליגת העל. בתורשים הקרובים יחל לפעול אצטדיון אתלטיקה חדיש ומתקרם צמוד לפארק נאות שקמה.

בקרוב ייפתח בעיר מוזיאון אגם לצד מוזיאון רא־שון־לציון הוותיק. קריית הלאום המשלתית הוק־מה בעיה, ובה בתי משפט, בישות לאומי, מס הכנסה ומוסדות ציבור נוספים.

"ראשל"צ מתבססת כמרכז מסחר ובילוי לכל ערי גוש דן והשפלה", מוסיף עופר שחטר, מנכ"ל פרי מול שיווק וניהול קניונים. כך לדוגמה פועל בה הקניון הגדול בישראל, קניון הזהב, שבו 50 אלף מ"ר של מסחר ב־350 חנויות. גם בתחום הבילוי מובילה ראשון־לציון עם 50 מסכי קולנוע בשני מולטיפלי־קסים ענקיים, הגדולים בישראל – סינמה סיטי ויס פלנט.

יזמים בעיר טוענים כי העירייה מעדיפה לקרם בנייה בתחום התעסוקה והמסחר ולא בתחום המ־גורים כאשר המטרה העיקרית שלה היא שראשון־לציון לא תהיה "עיר שינה" של תל־אביב אלא תספק תעסוקה לתושביה.

על פי נתוני משרד השיכון, 33% מרוכשי הדירות בראשון־לציון הם זוגות צעירים, 44% הם משפרי דיור ו־20% הם משקיעים. השיעור הגבוה של משפ־רי הדיור בראשון ביחס לממוצע הארצי מעיד על רמת המחירים הגבוהה.

בשנת 2012 עמד מחירה של דירה חדשה על 1.85 מיליון שקל בממוצע. אמנם מדובר בדירה קלה לעומת שנת 2011, או עמד המחיר על 1.9 מיליון שקל, אולם בהשוואה לשנת 2008, מחירי הדירות החדשות בעיר עלו בשיעור של 52%.

אחת הסיבות למחירי הדירות הגבוהים בעיר היא בניית של פרויקטים יוקרתיים המיועדים בעיקר למשפרי דיור. כך לדוגמה, חברת גל חזנה נדל"ן כונה במערב העיר בקריית הלאום, את פרויקט UPPER WEST, הכולל 130 דירות. דירת 5 חדרים בפרויקט נמכרה לאחרונה ב־2.65 מיליון שקל.

בשנתיים האחרונות אירעה בעיר סדרת מעשי רצח לאור יום, במסגרת סכסוכים בין ארגוני פשי־עה. למרות הכפלת אוכלוסיית העיר שמגיעה לרבע מיליון תושבים במעט, מספר השוטרים בעיר נותר כפי שהיה לפני 25 שנה. בעקבות זאת הקימה העי־רייה את החברה לביטחון וסדר ציבורי, שמנסה לתת תחושת ביטחון ולטפל בתופעות שמפריעות על איכות החיים, אולם אין לעובדי החברה אין סמכויות של שוטר אחד הפתרונות הוא פרויקט רישות העיר בכאלף מצלמות מתקדמות, הנמצא בעיצומו.

למרבני העיר חלום ישן, שעדיין לא הוגשם: לראות את התיכר הראשון שמגיע ללינת לילה בשלון בעיר בתכנון להפוך את בניין העירייה הישן במרכז רוטשילד למלון בוטיק, עבשיו מחפשים את היזם שירים את הכפפה.

500 אלף מ"ר של קניות

קניונים	55 אלף מ"ר
פאוור סנטרס	50 אלף מ"ר
מרכזי בילוי	45 אלף מ"ר
חנויות בשכונות	118 אלף מ"ר
איזורי תעשייה	190 אלף מ"ר
קניונים בתכנון	42 אלף מ"ר

בקרוב: שלושה קניונים נוספים

מאת **עופר פטרסבורג**

ראשון־לציון שומרת על התואר עיר הק־ניונים: היא ניצבת במקום ה־2, אחרי תל־אביב, בכמות שטחי המסחר: יש בה 500 אלף מ"ר של שטחים מסחריים ובהם קניונים, מרכזי קניות ומרכזי בידור.

"ראשון לציון היא עיר שחלקה ותיק ומיושן, ובחל־קה השני שכונות חדשות ומגדלי מגורים. בין לבין קמה עיר קניונים בפני עצמה שמשתרעת בין כביש 4 לאיילון", אומר לזי יצחק, עורך מחירון הדירות. לדבריו, מה שמעיד לקרות הוא הפיזמה של ראשל"צ כעיר מובורת. לא עוד חלקים חלקים, אלא עיר אחת רציפה. פרויקט זה מתחיל לקרום עור וגי־דים בימים אלה. לראשל"צ יהיה שער כניסה אחד שממנו ניתן יהיה להגיע לכל חלקי העיר והוא יביא לחיבורה כמקשה אחת.

ואם זה לא מספיק, שלושה קניונים חדשים מתר־כנים בעיר: האחד של רוד עזריאלי, השני – שב־עת הכובשים במקום מבנה השוק־אין הישן שנהרס, והשלישי של אליעזר פישמן על שפת אגם הטיפר־לנד, לצד כ־15 פלגים. גם בפר קמעונאות יש בתכנון.

"העיר הצליחה למתג עצמה כמוקד מסחר מט־רופוליני ולמשוך אליה מאות מיליוני שקלים כוח קנייה חודשי מיישובי ועדי הסביבה ולהרוויח מת־שלומי ארנונה גבוהים", אומר תמיר בן שחר, מנכ"ל חברת היזעק צ'מנסקי בן שחר. בראשל"צ המע־ריבת יש 280 אלף מ"ר של שטחי מסחר. מתוכם 210 אלף מ"ר באזור התעשייה מערב, המהווה מוקד מסחרי למרחב גדול יותר מראשון־לציון לבדה: קניון הזהב, G1, G2, סינמה סיטי, חנויס קונים, One רידיון ריים פלאנט ועוד אלפי מ"ר נוספים המזרים ברחובות.

בחלק המזרחי יש 220 אלף מ"ר שטחי מסחר, ריבם ברחובות במרכז העיר ובאזור התעשייה. לאחרונה סיימה עיריית ראשון־לציון גם את השדרוג הפיזי של המרחוב, זאת ברזמה לתהליכים שעוברות ערים נוספות בארץ. בנוסף, פתחה רובע "המזרח" המיוחד והמסורת שמהווה עוגן אזורי.

כאן גר בכיף

משה קראדי, המפכ"ל לשעבר

עיר שיש בה כמעט הכל

זוהי מערכת הבחירות השנייה שבה רוחשות שמועות כי משה קראדי, לש־עבר מפכ"ל המשטרה, מתכוון להתמודד על ראשות עיריית ראשון־לציון. קראדי, תושב העיר זה 15 שנה, דוחה את השמו־עות ואומר כי הוא נהנה מתפקידו הנוכחי כמנכ"ל פי גלילות וי"ר דלק תשתיות. מה הוא חושב על החיים בראשל"צ?

"מדי יום מאחל איש לרעהו עד 120, והנה ראשון־לציון כבר בת 130. יחסית לגילה היא נשארה עדיין בעירה ריפה. היא איננה עיר הולדתי ואינני נושא עימי מכנה זיכרונות ילדות. לא זכיתי לראות עגלות התורשות את אדמתה, לא זכיתי ליהנות מניחוח פרדסיה וגם לא לללנם מיין גפניה. אך זו העיר שאליה הגענו רעייתי ואני לפני כ־15 שנה מתוך בחירה לחיות בה את חיינו ולגדל בה את ילדינו.

"לראשון־לציון יתרונות רבים. אחד מהם הוא מיקומה הגיאוגרפי. העיר שו־כנת בסבורה של המרינה, קרובה לכל מקום וכל מקום קרוב אליה. היא עיר תר־ססת, דומיננטית ומובילה נזכות עצמה, המוסכת אליה מדי אלפי מבקרים המגי־עים מערים סמוכות ומערים רחוקות.

"יש בה כמעט הכל, וכמעט בכל שעות היממה: פקקי תנועה ורעש משוסים, קניון של זהב וקניון עם באר, סופרמרקטים וסופרלנה, היכל לתרבות והיכל לחינת וחי־כיף), בתי קולנוע שהפכו את ה'סיטי' לסינמה וגם כאלה שאומרים ל'פלנט' יס. אפילו הגלידות של אנדריי והפיתות של אבולעפיה המיתולוגי החליפו את היקב של ברמל מזרחי ונשלו מאיתנו את הסי־בות לנדור ליפו השכנה.

"יש בראשון גם שכיות חמדה. אחת מהן היא שבט הצופים של שכונת נווה יס, שהפך לביתם השני של שלושת ילדינו. וזהי חלופה נאותה המספקת פעילות משלימה לחקניית ערכים ואהבת הארץ שכולנו אוהבים להתרפק עליהם בנוסט־לגיה שכאילו פסה ממקומותינו".